

Μυρτώ Κάζη

Σχεδιασμός μαθήματος
για δημιουργική αξιοποίηση
του βιβλίου

Είμαι εδώ

Μια ιστορία για τη ζωή που πάντα συνεχίζεται

Εικονογράφηση
Ασπασία Ευδέα

Σχεδιασμός μαθήματος:
Γεωργία Σολωμού,
εκπαιδευτικός,
δημιουργός
εκπαιδευτικών
προγραμμάτων

διόπτρα

Εισαγωγή

Το παρόν σχέδιο μαθήματος εμπεριέχει προτάσεις και ιδέες για δημιουργική επεξεργασία του εικονογραφημένου βιβλίου *Είμαι Εδώ* εντός της σχολικής τάξης. Το βιβλίο μπορεί να αποτελέσει την αφορμή για συζήτηση και παιδαγωγική διαχείριση ευαίσθητων ζητημάτων που απασχολούν τα παιδιά, όπως η απώλεια, το πένθος και η απουσία των αγαπημένων μας προσώπων. Πρόκειται για μια ιστορία για «τη ζωή που πάντα συνεχίζεται», η οποία μέσω της αφηγηματικής σύνδεσης της καρδιάς και του αστεριού προσφέρει σε μικρούς και μεγάλους ένα μήνυμα ελπίδας και αισιοδοξίας, βοηθώντας μας να αισθανθούμε ότι οι άνθρωποί μας είναι πάντα εδώ, κοντά μας, όσο παραμένουν ζωντανοί στη σκέψη, τη μνήμη και την καρδιά μας.

Το βιβλίο μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο στα χέρια εκπαιδευτικών και γονιών. Γίνεται ευκαιρία να συνομιλήσουν με τα παιδιά για τα δύσκολα συναισθήματα που συνοδεύουν την απώλεια και που, πολλές φορές, είναι αρκετά δύσκολο να τύχουν αναγνώρισης, να γίνουν αποδεκτά, να εκφραστούν και να προσεγγιστούν με κατανόηση, υπομονή και χωρίς φόβο. Οι προτεινόμενες δράσεις στοχεύουν να ενθαρρύνουν τα παιδιά να εκφραστούν συμμετέχοντας ενεργά και είναι κατάλληλα διαμορφωμένες ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν και παιδιά που δεν έχουν βιώσει τα ίδια την απώλεια κάποιου αγαπημένου προσώπου, αλλά την έχουν αντιμετωπίσει στο ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον.

Οι μαθητές/-τριες μαθαίνουν με τον τρόπο αυτό να αντιμετωπίζουν την απώλεια ως ένα κομμάτι της ζωής και αναπτύσσουν ενσυναίσθηση, γνωρίζοντας πώς μπορούν να συμπαρασταθούν σε κάποιο φίλο ή φίλη τους που τους έχει ανάγκη.

Διάρκεια: 1-2 διδακτικές ώρες

Ηλικίες στις οποίες απευθύνεται: Δ' - ΣΤ' Δημοτικού

Λέξεις-κλειδιά: Συναισθηματική Αγωγή, Ψυχική Υγεία, Διαπροσωπικές Σχέσεις, Οικογενειακοί Δεσμοί, Απώλεια, Πένθος

Ενεργοποίηση

Στο πάτωμα έχουμε ήδη τοποθετήσει ένα μεγάλο ουράνιο τόξο (μπορούμε να κατασκευάσουμε ένα με απλά υλικά ή να αγοράσουμε από κάποιο κατάστημα με διακοσμητικά είδη/είδη πάρτι). Μοιράζουμε στα παιδιά πολύχρωμες κορδέλες και τα καλούμε να χορέψουν μαζί τους. Πειραματιζόμαστε με τα επίπεδα: τις κυματίζουμε ψηλά στον αέρα και μετά χαμηλά, κοντά στο έδαφος. Τις τοποθετούμε σε διάφορα μέρη του σώματός μας και τις μεταφέρουμε!

Ο χορός γίνεται ελεύθερος, αλλά με έναν κανόνα: κάθε φορά που η δασκάλα φωνάζει «ουράνιο τόξο», όλα τα παιδιά τρέχουν να συγκεντρωθούν στο κέντρο του κύκλου, κουνώντας τις κορδέλες τους με ενθουσιασμό όσο πιο ψηλά μπορούν.

Πορεία εργαστηρίου

1

«Ο κύκλος με τα σύμβολα»

Καθόμαστε σε κύκλο και στο κέντρο τοποθετούμε τρία σύμβολα: μια καρδιά, ένα αστέρι και ένα ουράνιο τόξο. Δείχνουμε το βιβλίο και ξεκινάμε μια συζήτηση κάνοντας υποθέσεις:

Αν αυτά τα σύμβολα μπορούσαν να μιλήσουν, τι θα μας έλεγαν;

Με τι συνδέεται ένα αστέρι;

Τι σημαίνει για εσάς η καρδιά;

Εξηγούμε στα παιδιά πως σήμερα θα διαβάσουμε μια ιστορία που μας θυμίζει ότι μερικοί δεσμοί δεν χάνονται ποτέ· μπορεί να αλλάζουν μορφή, αλλά παραμένουν ζωντανοί στη μνήμη και την καρδιά μας.

2

Πριν από την ανάγνωση του βιβλίου

Κλείνουμε τα μάτια, βάζουμε το χέρι στην καρδιά και σκεφτόμαστε έναν άνθρωπο που μας έχει αγαπήσει πολύ ή κάποιον που μας προσφέρει ασφάλεια (όπως μια γιαγιά ή ένας παππούς, ένα κατοικίδιο). Τα παιδιά δεν χρειάζεται να πουν το όνομα, απλώς να κρατήσουν αυτή τη ζεστή σκέψη μέσα τους.

3

Ανάγνωση του βιβλίου με τη συνοδεία απαλής μουσικής

Με το πέρας της ιστορίας, επεξεργαζόμαστε το περιεχόμενο μέσω ερωτήσεων, όπως οι παρακάτω:

Τι σας άγγιξε περισσότερο;

Τι νομίζετε ότι σημαίνει ο τίτλος «Είμαι Εδώ»;

Πώς μπορεί κάποιος να είναι κοντά μας, ακόμα κι όταν δεν τον βλέπουμε;

Αναρωτιόμαστε τι μένει από έναν άνθρωπο που αγαπάμε. Μπορεί να είναι η φωνή του, οι συνήθειές του, μια μυρωδιά, ένα αγαπημένο τραγούδι ή μια λέξη που έλεγε συχνά. Το βιβλίο μάς ψιθυρίζει πως η αγάπη βρίσκει πάντα δρόμο να συνεχίζει μέσα από τις δικές μας πράξεις και τη δική μας ζωή.

4

«Η γέφυρα του Είμαι Εδώ»

Μοιράζουμε στα παιδιά post-it χαρτάκια πάνω στα οποία συμπληρώνουμε τη φράση «Είσαι εδώ όταν...» π.χ. όταν ακούω τη φωνή σου στο μυαλό μου, όταν κάνω κάτι που μου έμαθες. Τα παιδιά κολλούν τα χαρτάκια στη μία ή στην άλλη άκρη του ουράνιου τόξου.

5

«Ο κήπος όσων μένουν»

Τα παιδιά ζωγραφίζουν λουλούδια και σε καθένα γράφουν τι τους άφησε ως παρακαταθήκη το πρόσωπο που σκέφτηκαν: αγάπη, φροντίδα, γέλια, ιστορίες, παιχνίδια, κουράγιο κ.λπ.

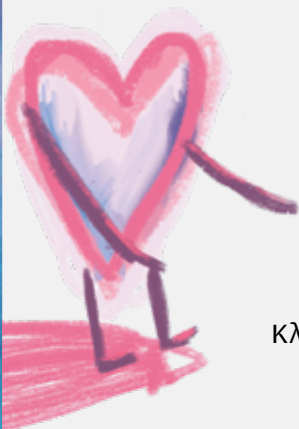

6

«Αλυσίδα των αναμνήσεων»

Αφού ολοκληρώσουν τις ζωγραφιές τους, ζητάμε από τα παιδιά να σταθούν όρθια στον κύκλο. Κάθε παιδί κρατάει τη ζωγραφιά-λουλούδι που δημιούργησε. Με ένα σύνθημα, απλώνουν το δεξί τους χέρι προς το κέντρο του κύκλου, το ένα πάνω στο άλλο, δημιουργώντας έναν «πύργο» από χέρια.

Όλοι μαζί φωνάζουμε ρυθμικά τρεις φορές τη φράση «Πάντα εδώ, στην καρδιά μου!» σηκώνοντας τα χέρια ψηλά στον αέρα την τελευταία φορά, σαν να αφήνουμε το μήνυμα να ταξιδέψει.

7

«Το κουμπί της μνήμης»

Δίνουμε στο κάθε παιδί από ένα μικρό αυτοκόλλητο αστέρι ή καρδούλα για να το κολλήσει στο εσωτερικό του καρπού του. Τους λέμε ότι αυτό είναι το «κουμπί της μνήμης». Όποτε το πιέζουν, ο άνθρωπος που αγαπούν θα τους «στέλνει» δύναμη. Κλείνουμε με μια ομαδική «καρδουλοαστεράτη» αγκαλιά.

διόντρα